

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2016-06-20
Meddelad i
Malmö

Mål nr
13284-15

Sida 1 (13)

KONKURRENSVERKET	
2016-06-20	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Scandinavian Venous Centre Sverige AB, 556193-4711
Adolf Fredriks Kyrkogata 9
103 55 Stockholm

Ombud: advokaten Jonas Deutgen och advokaten Per Nordenson
Nordenson Advokatbyrå AB
Grev Turegatan 13 A
114 46 Stockholm

MOTPART

Region Skåne
291 89 Kristianstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Scandinavian Venous Centre Sverige AB:s ansökan om ingripande enligt LOU

Dok.Id 319476

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: kansli1.fma@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Region Skåne genomför en upphandling benämnd "Specialistverksamhet i öppenvård med inriktning behandling av åderbräck (venös insufficiens)", dnr 1502445. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har Region Skåne beslutat att anta anbudet från Nordic Vascular Specialists AB (nedan NVS).

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Scandinavian Venous Centre Sverige AB, nedan SVC, ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att den ska rättas på så sätt att ny utvärdering av inkomna anbud ska genomföras och nytt tilldelningsbeslut meddelas. Det vinnande anbudet från NVS ska därvid förkastas eftersom det enligt SVC rätteligen inte skulle ha prövats. I andra hand yrkar SVC att upphandlingen ska göras om. Som grund för sin ansökan anför SVC i huvudsak följande.

Region Skåne har prövat NVS anbud i strid mot förfrågningsunderlaget och de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Detta har medfört att NVS felaktigt tilldelats kontraktet. Vid en korrekt genomförd prövning av anbuderna hade SVC, som placerades tvåa i upphandlingen, tilldelats kontraktet. Region Skånes felaktiga agerande har därför medfört att SVC lidit eller kan komma att lida skada. Vidare strider förfrågningsunderlaget mot de grundläggande principerna för offentlig upphandling och särskilt principen om proportionalitet. Avsaknaden av fler finansiella krav och/eller för låg nivå på kravet på ekonomisk ställning har medfört att NVS har kvalificerats. Bristerna i detta avseende har medfört att SVC lidit eller kan komma att lida skada.

Förfrågningsunderlaget innehåller endast ett finansiellt kvalificeringskrav om att leverantören ska ha god och stabil ekonomisk ställning - kreditvärdighet på minst 60 enligt kreditupplysning hos Creditsafe. Avtalets omfattning är betydande och detta kvalificeringskrav säkerställer inte att Region Skåne kommer att anta en leverantör som har den finansiella nivån som krävs för att utföra tjänsterna. Det borde funnits krav på tillräcklig omsättning och dessutom borde kravet på god och stabil ekonomisk ställning ha varit högre satt. Upphandlingen brister vidare i bedömningen avseende NVS ekonomiska ställning ställt i relation till uppdragets omfattning och innehåll. En bedömning enbart sett till nyckeltalet soliditet eller kassalikviditet eller annat nyckeltal är inte tillräckligt för att bedöma NVS förmåga att utföra uppdraget då förmågan också måste ställas i relation till uppdragets omfattning. SVC ifrågasätter inte att nybildade företag ska ha möjlighet att konkurrera, men de ska inte ges den möjligheten genom att de ekonomiska kraven sätts orimligt lågt. Med tillämpning endast av Creditsafes kreditvärdighetsbedömning tas överhuvudtaget inte hänsyn till den finansiella risk som ekonomiska personalåtaganden, upptagande av erforderliga krediter och andra finansiella belastningar innebär och som oundgängligen krävs för att kunna uppfylla och motsvara värdet på upphandlingen. Förfrågningsunderlaget brister även då det saknar krav på uppfyllande av erforderliga investeringar som måste finnas eller komma till stånd för att motsvara upphandlingen och på hur kostnaderna för dem skall finansieras. Region Skånes krav är således inte proportionerliga i förhållande till den tjänst eller den finansiella exponering som omfattas av förfrågningsunderlaget och upphandlingen.

NVS anbud skulle ha förkastats då NVS inte har tillräcklig förmåga och erfarenhet för att utföra uppdrag av aktuell storlek och komplexitet. Uppdraget omfattar ca 1260 operationer per år. NVS har enligt anbudet erfarenhet av att utföra 100 operationer per år och har vidare ingen erfarenhet av tillräcklig personalkapacitet, organisation, rutiner och utrustning för utförande av uppdraget enligt förfrågningsunderlaget. Företaget startades år

2012 och har idag varken anställda eller en organisation med tillräcklig erfarenhet. Det faktum att företaget ägs av tre specialitläkare som inom ramen för sina landstingsanställningar har genomfört åderbråcksoperation läker inte bristen att företaget inte ha erfarenhet av en organisation rustad för denna typ av uppdrag. Det framgår dessutom tydligt av kravet att det är leverantören som ska ha denna erfarenhet, inte ägarna. Det går inte att tolka förfrågningsunderlaget på annat sätt än att leverantören redan vid anbudsintämning ska ha erfarenhet av uppdrag av liknande storlek och komplexitet. Det finns inte heller någon indikation på att NVS kommer att ha efterfrågad förmåga vid avtalsstart. Den enda erfarenhet som finns är delägarnas erfarenhet av medicinsk karaktär samt relevant organisatorisk erfarenhet av mycket begränsad omfattning. Om förvaltningsrätten skulle finna att delägarnas erfarenhet ska tillmätas betydelse, kan det ändå konstateras att deras erfarenhet inte utgör liknande erfarenhet. Det framkommer inte heller av NVS anbud om delägarna ska avsluta sina respektive anställningar inom landstinget vilket skulle kunna strida mot Region Skånes egna beslut om riktlinjer avseende bisysslor. Det ifrågasätts vidare om NVS överhuvudtaget har kapacitet att genomföra de investeringar som krävs för att kunna fullgöra Region Skånes krav på ekonomisk förmåga.

NVS anbud skulle även ha förkastats på grund av att det föreligger jäv. EU-domstolen har i ett nyligen avkunnat avgörande (C-538/13) framhållit vikten av att en upphandlingsprocess inte får innebära risk för favorisering eller godtycke gentemot anbudsgivare eller specifika anbud. Genom domen är det klarlagt att det inte är SVC, utan Region Skåne, som ska visa att de personer som utfört utvärderingen har varit opartiska. Region Skåne skulle redan på grund av att samtliga delägare i NVS, som tilldelats kontrakt i den aktuella upphandlingen, är anställda och verksamma i Region Skånes kärnkirurgi-verksamhet, dvs. i samma enhet som den upphandlande myndigheten (Region Skåne), ha genomfört en fördjupad undersökning om opartiskhet. Någon

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

sådan synes inte ha genomförts och Region Skåne har således brutit i sin undersökningsplikt.

Det föreligger tydliga yrkesmässiga band mellan upphandlande enhet och delägarna i NVS, vilka alla är verksamma i Region Skåne. Mot denna bakgrund föreligger styrkta objektiva omständigheter som visar på att expertgruppen som utvärderat anbuden riskerar att ha varit partisk. Trots detta har Region Skåne, i strid mot de grundläggande principerna för offentlig upphandling, prövat anbudet vilket har medfört att NVS anbud felaktigt har antagits. Det är omöjligt för SVC att verifiera om konsultjäv vid utformandet av upphandlingsunderlaget har förelegat. SVC utesluter dock inte att det förekommit favorisering och godtycke vid utformningen av upphandlingsunderlaget.

När det gäller jäv i samband med utvärderingen kan konstateras att Region Skåne inte framför något bevis på opartiskhet. Det faktum att de personer som deltagit i utvärderingen inte varit anställda i samma förvaltning inom Region Skåne som delägarna till NVS utgör inte ett bevis på att en jävssituation inte förelegat. Personerna har tydliga yrkesmässiga band och SVC utgår från att personerna ifråga har kontakt med varandra inom ramen för sina anställningar. Såvitt SVC känner till, finns det även ett historiskt samband mellan en expertgruppsmedlem och två av delägarna i NVS. Det är vidare högst sannolikt att det finns yrkesmässiga kopplingar mellan expertgruppsmedlemmen och två av de läkare som är delägare i NVS då de arbetat på samma sjukhus. Det skall även framhållas att en av delägarna i egenskap av chef för Region Skånes kärllkirurgi i Malmö/Lund haft tillgång till och möjlighet att få information om Region Skånes verksamhet inklusive handlingsplaner för olika patientgrupper inför upphandlingen. Expertgruppsmedlemmens band till ägarna av NVS är ägnat att medföra partiskhet vid framtagandet av förfrågningsunderlaget och de oproportionellt låga krav som ställts på ekonomisk förmåga samt vid beslutfattande i samband med utvär-

dering av anbud. Genom att låta honom ingå i expertgruppen och genomföra upphandlingen – framtagande av förfrågningsunderlag och deltagande i utvärdering – är upphandlingen behäftad med brister och strider mot principerna för offentlig upphandling.

Region Skåne bestrider bolagets yrkanden och anför följande. Upphandlande myndighet avgör självständigt vilka krav som ska ställas. När det gäller krav på ekonomisk ställning har Region Skåne i denna upphandling ställt upp höga krav på bland annat kreditvärdighet, soliditet och kassalikviditet i punkt 1.2.7 i förfrågningsunderlaget, vilka är väl avvägda för det uppdrag som upphandlas. Region Skåne eftersträvar största möjliga konkurrens, vilket bland annat innebär att även nybildade företag och företag under bildande ges möjlighet att avge anbud. Krav av det slag som SVC efterfrågar – höga historiska omsättningskrav – hade helt omöjliggjort detta och hade även i övrigt kraftigt försämrat konkurrenssituationen. Region Skåne har utifrån ställda krav noggrant bedömt NVS ekonomiska förmåga och har funnit att NVS väl uppfyller kraven.

Av förfrågningsunderlaget punkt 1.2.8 framgår att leverantören ska ha tillräcklig förmåga och erfarenhet för att utföra uppdraget och vidare att leverantören ska visa denna sin förmåga och erfarenhet i en kort presentation av sin verksamhet. NVS har avgett efterfrågad presentation av vilken framkommer att såväl leverantören såsom bolag som de enskilda läkare vilka avses utföra det arbete som avses med uppdraget uppvisar synnerligen god förmåga och erfarenhet. I sammanhanget bör framhållas att det aktuella kravet inte avser historisk tid utan gäller sådan framtida förmåga och erfarenhet som är nödvändig för att utföra det aktuella uppdraget. Det sagda framgår direkt av den aktuella punkten i förfrågningsunderlaget och bekräftas därtill av förfrågningsunderlagets punkt 1.2.7 av vilken framgår att anbud även kan lämnas av "företag eller andra juridiska personer under bildande".

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

SVC tycks vidare göra gällande att arbetande delägars erfarenhet inte ska tillgodoräknas anbudsgivaren och att den erfarenhet som NVS läkare besitter inte skulle vara tillräcklig. Av NVS ingiven redovisning framgår att anbudsgivaren uppvisar en erfarenhet som är synnerligen god såväl när det gäller kvalitet som kvantitet, både avseende praktisk erfarenhet och teoretisk kunskapsnivå. När det gäller påståendet om överträdelser av Region Skånes riktlinjer för bisyssla så avgör arbetsgivaren, dvs. Region Skåne, självständigt vilka rutiner som ska gälla för bisyssla och tillämpar därefter dessa.

I den aktuella upphandlingen har Region Skåne noggrant valt ut vilka personer som ska delta i arbetet. Samtliga deltagare har sin anställning i Region Skånes övergripande förvaltning och har inte tillåtits att ens indirekt medverka vid anbudsgivning i upphandlingen. Region Skåne har därtill noggrant utrett att de individer som deltar i upphandlingen är opartiska och helt saknar bindningar till anbudsgivare och/eller potentiella anbudsgivare. De läkare som avser bedriva arbete för NVS är anställda i sjukvårdsförvaltningarna Skånevård Sund och Skånes universitetssjukvård.

Gällande rätt innebär inte att det ankommer på upphandlande myndighet att motbevisa påståenden om jäv som inte stöds av några objektiva omständigheter. Skyldigheten att genomföra en jävsutredning uppkommer först om en klagande har förmått styrka omständigheter som kan konstituera jäv. SVC:s påståenden om jäv är grundlösa. SVC har inte fört fram några omständigheter som ens teoretiskt skulle kunna konstituera jäv. Region Skåne har trots det utrett den medicinska rådgivare som också deltagit i expertgruppen. Han arbetade som kärllirurg fram till år 2000. Under sin tid som chef var han aldrig chef över kärilverksamheten och därmed inte över heller de läkare som varit anställda där. Som chef under perioden 1999-2009 deltog han inte i klinisk verksamhet på akutmottagningen. Han har aldrig arbetat tillsammans med någon av delägarna i NVS. Han har vid ett tillfälle träffat en av dem och vet att denne arbetat som kärllirurg på SUS. Experten deltar inte i

några kärllirurgiska möten och tillhör inte någon form av kärllirurgisk organisation/förening.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan om jäv

I LOU saknas bestämmelser som reglerar intressekonflikter och jävssituationer. Sådana frågor får istället bedömas utifrån de grundläggande EU-rättsliga principerna, främst likabehandlingsprincipen. Av EU-domstolens praxis (C-21/03 och C-34/03 Fabricom) framgår att en anbudsgivare inte får uteslutas på grund av att denne deltagit i det förberedande arbetet inför en upphandling utan att först ha getts tillfälle att visa att denne inte erhållit några otillbörliga fördelar. När det gäller eventuella intressekonflikter hos de experter som utvärderat anbudet framgår av EU-domstolens praxis (C-

538/13 eVigilo) att om den anbudsgivare som inte tilldelats kontraktet framlägger objektiva omständigheter som medför att opartiskheten hos en av den upphandlande myndigheten anlita expert kan ifrågasättas, ankommer det på den upphandlande myndigheten att undersöka samtliga relevanta omständigheter som legat till grund för kontraktstilldelningsbeslutet för att förhindra och upptäcka intressekonflikter samt att åtgärda dessa. I det fallet ansåg EU-domstolen att en sådan omständighet som att de experter som utsetts av den upphandlande myndigheten och specialisterna hos det företag som tilldelats kontraktet t.ex. var anställda av samma universitet utgjorde sådana objektiva omständigheter som påkallade en fördjupad undersökning.

I det nu aktuella målet gör SVC gällande att det föreligger yrkesmässiga band mellan upphandlande myndighet och delägarna i NVS som medför att opartiskheten såväl vid framtagande av förfrågningsunderlag som vid utvärdering av lämnade anbud kan ifrågasättas.

De omständigheter som är hänförliga till att av upphandlande myndighet anlita expert och delägarna i NVS är anställda av Region Skåne och att de har arbetat vid samma sjukhus är i och för sig sådana objektiva omständigheter som medför att en undersökning av eventuella intressekonflikter bör göras i det här målet. Region Skåne har presenterat en sådan utredning, som visar att det inte har förekommit några personliga kopplingar mellan deras expert och delägarna i det bolag som vann upphandlingen. Det har således inte förelegat någon sådan jävssituation eller partiskhet som inneburit otillbörligt gynnande av den vinnande anbudsgivaren i upphandlingen.

När det gäller den omständigheten att en av delägarna i det vinnande bolaget är chef för Region Skånes kärkirurgi i Malmö/Lund framgår det inte av utredningen att det har inneburit att NVS har haft någon otillbörlig fördel vid utformningen av sitt anbud. Det föreligger således inte heller av den an-

eldningen skäl för ingripande enligt LOU på grund av att det skulle föreligga jäv.

Förfrågningsunderlagets utformning gällande krav på leverantörens ekonomiska ställning

SVC anför att Region Skånes krav vad gäller leverantörens ekonomiska ställning inte är proportionerliga i förhållande till den efterfrågade tjänsten samt att avsaknad av fler finansiella krav och/eller för låg nivå på kravet har medfört att NVS har kvalificerats och att SVC därigenom lidit skada.

Region Skåne invänder att de med kraven på ekonomisk ställning, gällande bland annat kreditvärdighet, soliditet och kassalikviditet, eftersträvar största möjliga konkurrens vilket bland annat innebär att även nybildade företag och företag under bildande ges möjlighet att avge anbud.

I aktuellt förfrågningsunderlag anges under punkten 1.2.7, Leverantörens ekonomiska ställning, bl.a. följande.

Leverantören och eventuella underleverantörer ska ha en god och stabil ekonomisk ställning som svarar mot uppdragets omfattning och innehåll. Region Skåne kontrollerar leverantörens ekonomiska ställning hos Creditsafe. Region Skåne förbehåller sig rätten att begära in kompletterande information för att kunna bedöma leverantörens ekonomiska ställning.

Kraven på ekonomisk ställning uppfylls genom att leverantören har en kreditvärdighet på minst 60 enligt en kreditupplysning hos Creditsafe eller motsvarande rating hos likvärdigt kreditupplysningsinstitut. Region Skåne kommer att ta särskild hänsyn till nyckeltalen soliditet och kassalikviditet. I de fall då leverantörens kreditvärdighet understiger 60 (hos Creditsafe), soliditet understiger 20 procent och/eller kassalikviditet understiger 1,0 kommer en bedömning av företagets samlade kreditvärdighet att göras.

Har leverantören sämre kreditvärdighet än den ovan nämnda finns möjlighet för leverantören att på annat sätt styrka sin ekonomiska ställning. Detta kan ske genom exempelvis ga-

ranti från annan juridisk person såsom ett moderbolag eller bank, utdrag från bank och/eller utlåtande från revisor. Region Skåne gör då en bedömning av leverantörens kreditvärdighet utifrån uppställda krav och inlämnade uppgifter.

Anbud kan lämnas av företag eller andra juridiska personer under bildande. Av anbudet ska framgå nuläge, förutsättningar och tidplan för att företaget ska kunna etableras. En ekonomisk plan för företagets verksamhet ska bifogas anbudet. Planen ska vara intygad av företagets revisor och/eller bank. I övrigt ställs samma krav som för övriga leverantörer.

En upphandlande myndighet har stor frihet att utforma en upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling. LOU innehåller inte någon reglering vad gäller nivån på de krav som får ställas på leverantörernas ekonomiska förmåga eller vilka krav som får ställas på tjänsten. Vilken kravnivå som är tillåten får därför avgöras med tillämpning av de grundläggande EU-rättsliga principerna. En av dessa grundläggande principer är proportionalitetsprincipen, som bl.a. innebär att de krav som ställs i förfrågningsunderlaget inte ska vara högre än vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet.

Enligt förvaltningsrättens mening är det inte visat annat än att aktuella krav har en tydlig och adekvat koppling till vad som upphandlas och är lämpliga och tillräckliga för att uppnå det avsedda ändamålet. Skäl för ingripande enligt LOU på denna av SVC anförda grunden föreligger därför inte.

Frågan om NYS anbud uppfyller kravet på förmåga och erfarenhet

En upphandlande myndighet får inte anta ett anbud som inte uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget och inte heller göra prövningen och utvärderingen av anbuderna mot andra kriterier än de som funnits med i förfrågningsunderlaget. När det gäller vid vilken tidpunkt en anbudsgivare ska uppfylla dessa kriterier innehåller inte LOU några bestämmelser.

I aktuellt förfrågningsunderlag anges under punkten 1.2.8, Leverantörens förmåga och erfarenhet, bl.a. följande.

Leverantören ska ha tillräcklig förmåga och erfarenhet av utredning och behandling av patienter med åderbräck på benen (venös insufficiens) för att utföra uppdrag av aktuell storlek och komplexitet. Med tillräcklig förmåga och erfarenhet avses tillräcklig personalkapacitet, organisation, rutiner och utrustning för utförande av uppdrag i enlighet med förfrågningsunderlaget. Leverantören ska visa sin förmåga och erfarenhet enligt nedan: Leverantören ska lämna en kort presentation av sin verksamhet. Presentationen bör innehålla en kortfattad och övergripande beskrivning av leverantörens verksamhet och ägarstruktur.

Förvaltningsrätten kan först konstatera att det inte anges i förfrågningsunderlaget när det nu aktuella kravet ska vara uppfyllt. Därmed får det anses vara tillräckligt att kravet är uppfyllt vid tiden för avtalsstart. När det först gäller medicinsk erfarenhet och förmåga framgår det av underlaget att NVS delägare, som är tre kirurger med lång erfarenhet av kärkirurgi, skall vara verksamma i bolaget. NVS har vidare i enlighet med kravet i förfrågningsunderlaget lämnat en presentation avseende verksamhet och ägarstruktur innehållande efterfrågade uppgifter vad gäller personalkapacitet, organisation, rutiner och utrustning. Annat är inte visat än att NVS, även om det är ett relativt nystartat företag, i vart fall vid den tidpunkt då ett avtal skulle börja tillämpas, skulle komma att ha efterfrågad förmåga och erfarenhet för att utföra aktuellt uppdrag. NVS får därför anses uppfylla aktuellt kvalificeringskrav. Vad SVC anför om Region Skånes bestämmelser om bisyssla ändrar inte den bedömningen. Skäl för ingripande enligt LOU på den av SVC anförda grunden föreligger således inte.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad SVC anför inte visar att Region Skåne i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LOU eller de EU-rättsliga principerna. Skäl för att besluta

om ingripande enligt LOU föreligger således inte och SVC:s ansökan ska därför avslås

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Kerstin Hardgren

Sune Wennerberg har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.